

GĀJĒJU TILTS pār Dzirnezaru.

FOTO – LIGITA ASARE

NORĀDE pie ieejas bārā «Lauku kūrortā».

FOTO – LAILA LIEPIŅA

Daudz nezināmā par it kā zināmo

♦ **Ceļosim Latvijā!** Aicina Mežtaka Kurzemē

LIGITA ASARE

Lasītājiem piedāvājam iepazīt atsevišķus Mežtakas posmus Kurzemē un tai līdzās esošus pakalpojumu infrastruktūras un kultūras objektus Kazdangas pagastā, Kuldīgā un Sabilē Talsu novadā. Šajā publikācijā – Kazdangas puse, nākampiektdien – citi Mežtakas posmi.

Mežtaku «Bauskas Dzīve» izziņāja Kurzemes plānošanas reģiona rīkotā informatīvā ekskursijā mediju pārstāvjiem, ar Eiropas garās distances pārgājienu maršruta posmiem iepazīstināja eksperti.

Markējums – pamanāms

Dzestrājā un saulainajā rītā pirmajam pārgājienam bija izvēlēts Kazdangas muižas parks, kurā sazaroto taku un taciņu tīklam cauri vijas arī starptautiskais pārgājienu maršruts «Mežtaka». Taku krustojumos bagātīgi izvietotas norādes par objektiem, kas sasniedzami, nogriežoties pa kādu no takām. Aija Neilande, Kurzemes plānošanas reģiona pārstāve un «Mežtakas» projekta vadītāja, iepazīstināja ar speciālo markējumu dabā. Visās trijās Baltijas valstīs ir vienots markējums visos maršrutos. Tā ir dzeltenas krāsas josla vai bultiņa uz balta fona, kas uzlīmes formā izvietota uz norāžu stabiņiem vai uzkrāsota uz koku stumbriem vai citiem objektiem dabā. Markējums izvietots tā, lai tas neiztrūktu, gan ejot vienā virzienā, gan pretējā. Līdz ar to ceļotāji var izvēlēties startu un galapunktu neatkarīgi no tā, ka ceļvedi maršruts veidots dienvienu, ziemēlu virzienā.

Kazdangas tūrisma informācijas punkta darbinieces Kristīnes Vītolas vadītā, ceļotāji veica četru kilometru gājienu, apskatot tikai daļu no 19. gadsimta sākumā veidotā 196 hektāru plašā muižas parka. Tas ir lielākais viens no dendroloģiski bagātākajiem mui-

žas parkiem Latvijā. Tur atklājās interesantas pastaigu takas, veloceliņi, koka skulptūras, soliņi un tiltiņi. Kāda taka aizved uz efejām apaugušu grotu, no akmens mākslīgi veidotu alu jeb nojumi zem zemes, kur var piesēst atpūtai, vērot brīnišķīgu parka ainavu un putnu dziesmas klausīties kā īpašā koncertzālē. Leģenda vēsta, ka grotā muižnieks mēdzis malcot tēju pēc rīta izjādes, bet zemnieki to saukuši par «mērkaķbūdu». Parkā ir saglabājusies vēl muižas laikā veidotā diķu kaskāde, kas tagad rotā parka ainavu. K. Vītola pastāstīja, ka 20. gadsimta sākumā barons Manteifelis Sanktpēterburgā saņēmis balvu kā industriālās diķsaimniecības aizsācējs Krievijas impērijā. Izveidotā diķu sistēma bijusi pamats zivkopības izglītības aizsākumiem Kazdangā.

Laipa pār Dzirnezaru

Pārgājiena laikā taka aizved līdz gājēju pontona laipai, kas šķērso desmit hektāru lielo Dzirnezaru. Laipa un skatu tornis uzbūvēti pirms dažiem gadiem. Pāris metru platā un 190 metrus garā laipa ļauj baudīt parka panorāmas ainavu no Dzirnezera vidus. Pakāpjoties skatu laukumā 2,7 metru augstumā virs ūdens līmeņa, var vērot putnus un bebru rūpīgi būvētos mitekļus ezera aizaugušajās vietās. No turienes ūdenī labi nojaušami Alokstes upes līkloči, ko pārklājis Dzirnezers. Vārēja novērot, kā tātumā peldošais gulbis savam maršrutam ezerā bija izvēlēties tieši upītes trajektoriju. K. Vītola puda, ka laipa ir gan būtiska tūrisma infrastruktūras uzlabojuma sastāvdaļa, gan kalpo vietējo iedzīvotāju ikdienas gaitām.

Arī otrpus Dzirnezaram gājēji takā sastopas ar neskaitāmiem taku krustojumiem, kur norādes ļauj nogriezties uz dažādiem objektiem. Patīkamu pārsteigumu sagādāja vāvere, demonstrējot savu veiklību, tekalējot augšā un

lejā pa kokiem labi saskatāmā atālumā. Ar ceļotājiem kopā bija «Mežtakas» projekta eksperts un biologs Juris Smaļinskis; viņa stāstītais par atsevišķiem meža iemītniekiem bija īsts atklājums. Eksperts pievērsa uzmanību vāveres barotavas vietai, kur tā atstājusi prāvu izēsto čiekuru klājienu. Izrādās, ka vāveres izmantotā čiekura paliekas var viegli atšķirt no dzeņa atstātā. Biologs pārsteidza ar interesantiem stāstiem par dzeņa uzvedību gan barojoties, gan piesaistot «ligavas» uzmanību. Bija jāsecina, ka tiem, kam tik pārgājieni mežā, reizēm ir noderīgi doties kopā ar dabas gidu, tad var atklāt daudz nezināmā par it kā zināmo.

Kad taka atveda Kazdangas centrā, ceļotāji apmeklēja Kazdangas bijušo muižas kungu māju, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Nams kalpojis kā lauksaimniecības mācību iestādes ēka vairāk nekā 80 gadus, bet kopš 2011. gada tur iekārtots Kazdangas muzejs. Muzejā izveidotas vairākas tematiskas ekspozīcijas: gan par baronu Manteifeļu-Scēges dzimtas vēsturi Kazdangā, gan par zemnieku sadzīvi. Tur var uzzināt arī par Kazdangas aptiekas un lauksaimniecības tehnikuma vēsturi.

Izklaides «nekurienes» vidū

«Mežtakas» projektā pārgājienu maršruti izraudzīti tā, lai tiem līdzās ceļotājiem būtu pieejama arī tūrisma apkalpojoša infrastruktūra. Netālu no Kazdangas viesi ir gaidīti aktīvās atpūtas centrā «Lauku kūrorts». Kā savu atrašanās vietu un misiju interneta vietnē dēvējuši paši saimnieki – «izklaides oāze nekurienu vidū», tā arī šķiet, tur iegriežoties. Piedāvājumā ir gan daudzpusīgas aktīvās atpūtas iespējas, gan netaucēta paugurainas ainavas vērošana, kā arī nakšņošana un ēdināšana, koncerti, festivāli un vēl daudz kas. Teritorijā pamanāmi neierasti un saistoši risinājumi

GROTA – vieta atpūtai un dabas baudīšanai.

informācijas un objektu izvietojumā vidē.

«Lauku kūrorta» saimnieks Jānis Rudzroga pastāstīja, ka atpūtas centrs tapis un pilnveidojies 12 gadu laikā. Viņš puda gandarījumu, ka, pakāpeniski paplašinot pakalpojumu klāstu, varējis pārdomāti izveidot labu infrastruktūru un piedāvājumu. Uzņēmējs ir ieguvis arī Eiropas Savienības fondu finansiālu atbalstu. Tos izmantojis tādiem projektiem, kuru īstenošana prasīta tik apjomīgus līdzekļus, kurus tajā vietā atpelnīt būtu neiespējami,

viens no tiem – veikbords uz diķa. Viņš atklāja, ka pandēmijas laikā apmeklētāju skaits audzis, mainījies arī to sastāvs; agrāk vairāk viesu ieradās no Rīgas, savukārt pēdējā laikā to iecienījuši arī paši kurzemnieki. J. Rudzroga ir pārliecināts, ka labākā reklāma atpūtas centram ir tā, kas ceļo «no mutes uz muti». Saimnieks smaidot atklāja, kāpēc izvēlēties nomaļo vietu attīstīt: «Šeit bija diķis; domāju, varēšu mierīgi maksšķerēt. Kopš te sāku strādāt, vairs neesmu maksšķerējis... Bet mūsu viesiem tāda iespēja ir.» ♦

UZZIŅAI

♦ **MEŽTAKA** ir Eiropas garās distances pārgājienu maršruta E11 daļa Baltijas valstīs, kas ved cauri Latvijas, Lietuvas un Igaunijas skaistākajiem mežiem, reģionālajiem, dabas un nacionālajiem parkiem. Tā sākas no Polijas-Lietuvas robežas pie Lazdiju pilsētas, ved cauri Latvijai, iegriežoties Rīgā, un nonāk Tallinā, Igaunijā. Tās kopējais garums ir 2141 km; Lietuvā – 747 km, Latvijā – 674 km, Igaunijā – 720 km.

♦ **MARŠRUTS** sadalīts aptuveni 20 km garos vienas vai divu dienu posmos ar nakšņošanas un transporta iespējām.

♦ **KURZEMES** plānošanas reģions projektā «Mežtakas» izveide Latvijā un Lietuvā un Jūrtakas pagarināšana Lietuvā» izdevis ceļvedi pārgājienu cienītājiem par Mežtakas dienvienu daļu. Tajā ir iekļauta informācija par garās distances pārgājienu maršrutu no Polijas-Lietuvas robežas (Lazdijai) cauri Lietuvai, Kurzemei un daļai Rīgas.

AVOTS: WWW.BALTICTRAILS.EU/LV; WWW.KURZEMESREGIONS.LV.